

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

Lege pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice nr.318/2003

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art.I. Legea energiei electrice nr.318/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.511 din 16 iulie 2003, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.1. – (1) Prezenta lege stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, în condiții de siguranță și calitate, la prețuri rezonabile, în vederea utilizării optime a resurselor primare de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului.”

(2) Nu se supun dispozițiilor prezentei legi:

- a) acumulatorii electrice, grupurile electrogene mobile, instalațiile electrice amplasate pe vehicule de orice fel;
- b) sursele staționare de energie electrică în curent continuu;
- c) instalațiile energetice amplasate în marea teritorială, care nu sunt racordate la rețeaua electrică.”

2. La articolul 2, după litera j) se introduc trei noi litere, lit. k), l) și m), cu următorul cuprins:

- “k) menținerea siguranței în funcționare a sistemului electroenergetic național;
- l) asigurarea siguranței în alimentarea cu energie electrică a clienților;
- m) promovarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență asociată energiei termice livrate pentru acoperirea unui consum economic justificat.”

3. La articolul 3, punctele 1, 12 , 13 și 30 se abrogă.

4. La articolul 3, punctele 3, 4, 11, 14, 16, 20, 22, 23, 24, 36, 44 și 45 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“3. *operator economic integrat pe verticală* – un operator economic sau un grup de operatori economici ale căror relații reciproce sunt definite în Regulamentul privind autorizarea concentrărilor economice pus în aplicare prin

Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr.63/2004 și care efectuează cel puțin una din funcțiile de transport sau distribuție și minimum una din funcțiile de producere sau furnizare a energiei electrice.

4. *operator economic integrat pe orizontala* – un operator economic care îndeplinește cel puțin una din funcțiile de producție pentru vânzare, transport, distribuție sau furnizare a energiei electrice, precum și o altă activitate care nu este în domeniul energiei electrice.

11. *client* – persoană fizică sau juridică cu care se tranzacționează energie electrică; clienții pot fi angro sau clienți finali de energie electrică..

14. *client captiv* - clientul care, din considerente tehnice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul precum și clientul eligibil care nu-si exercita dreptul de a-si alege furnizorul.

16. *distribuție de energie electrică* – transportul energiei electrice în sistemele de distribuție de înaltă tensiune, medie tensiune și joasă tensiune, respectiv prin rețeaua electrică cu tensiune de linie nominală până la 110 kV inclusiv, în vederea livrării acesteia către clienți, fără a include furnizarea.

20. *linie electrică directă* - linia electrică care leagă un loc de producție izolat cu un client izolat sau linia electrică care leagă un producător de energie electrică de un loc de consum al unui furnizor de energie electrică în scopul alimentării directe a sediilor proprii, a sediilor secundare sau a clienților eligibili.

22. *operator al pieței centralizate de energie electrică* – operator economic titular de licența care asigură organizarea și administrarea unei piețe centralizate de energie electrică.

23. *operator de distribuție* – persoana fizică sau juridică care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de distribuție într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabil, interconectarea acestuia cu alte sisteme cât și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a răspunde cererilor rezonabile privind distribuția energiei electrice.

24. *operatorul de transport și de sistem* – persoana fizică sau juridică care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabil, interconectarea acestuia cu alte sisteme cât și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice.

36. *rețea electrică de interes public* - rețeaua electrică la care sunt racordati cel puțin doi utilizatori.

44. *subconsumator* –client final, persoană fizică sau juridică, ale cărui instalații electrice sunt racordate în aval de grupul de măsură al clientului.

45. *transportul energiei electrice* – transportul de energie electrică în sistemul interconectat de foarte înaltă tensiune și înaltă tensiune, respectiv prin rețeaua electrică de linie nominală mai mare sau egală cu 110 kV inclusiv, în

vederea livrării sale către clienții finali sau către distribuitori, dar fără a include furnizarea.”.

5. La articolul 3, după punctul 49 se introduc nouăsprezece noi puncte, punctele 50-68, cu următorul cuprins:

“50. client *casnic* – clientul care cumpara energie electrica pentru consumul propriu al gospodariei, excluzând consumul aferent activitatilor comerciale sau profesionale;

51. client *vulnerabil* – clientul casnic care, din motive de sănătate, vârstă sau altă natură beneficiază de anumite facilități în asigurarea serviciului de furnizare a energiei electrice, stabilite prin hotărâre a Guvernului și acte ale autorităților și organelor administrației publice locale;

52. client *en-gros* – orice persoană fizică sau juridică care cumpără energie electrică în scopul revinderii pe piața internă sau externă de energie electrică;

53. client *final* – orice persoană fizică sau juridică care cumpără energie electrică pentru uz propriu.

54. client *necasnic* – orice persoană fizică sau juridică care cumpără energie electrică care nu este pentru propriul uz casnic; această categorie va include producători și clienți *en-gros*.

55. client *eligibil* - orice persoană fizică sau juridică care este liberă să cumpere energie electrică de la furnizor conform alegerii lor

56. *furnizor de ultima opțiune* – furnizor desemnat de autoritatea competenta pentru a presta serviciul de furnizare in condiții specifice reglementate;

57. *furnizor implicit* – furnizor, desemnat de autoritatea competenta, care este operatorul de distributie intr-o zona delimitata de licenta și care are contract de concesiune pentru prestarea exclusiva a serviciului de distributie intr-o zona determinata;

58. *garantie de origine* – document emis de autoritatea competenta producatorilor de energie electrica care atesta provenienta acestuia din surse regenerabile de energie sau in cogenerare;

59. *grup de masurare* - ansamblu format din contor si transformatoarele de masurare aferente acestuia, precum si toate elementele intermediare care constituie circuitele de masurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;

60. *piata en-gros de energie electrică* - cadru organizat în care energia electrică este achiziționată de furnizori de la producători sau de la alți furnizori, în vederea revânzării;

61. *piata cu amănuntul de energie electrică* - cadru organizat în care energia electrică este cumpărată de clienți de la furnizori în vederea consumului;

62. *productie prioritara* – energie electrica din surse regenerabile sau in cogenerare eficientă preluată cu prioritate pe piața de energie electrică;

63. *producție distribuită* – capacitati de producere a energiei electrice conectate la sistemul de distributie;

64. *serviciu de distribuție* – serviciul prestat de operatorul de distribuție pentru utilizatorii rețelei de distribuție;

65. *sistem interconectat* – serie de sisteme de transport și distribuție legate între ele prin intermediul uneia sau mai multor interconexiuni;

66. *standard de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare* – reglementări emise de autoritatea competentă pentru stabilirea indicatorilor de performanță în asigurarea serviciilor de transport, distribuție și furnizare;

67. *congestie* – situație în care, la programarea funcționării sau la funcționarea în timp real, circulația de puteri între două noduri sau zone de sistem, conduce la nerespectarea parametrilor de siguranță în funcționarea SEN, fiind necesare acțiuni corective din partea operatorului de transport și sistem;

68. *managementul congestiilor* – totalitatea activităților, programelor, acțiunilor întreprinse de operatorul de transport și sistem pentru a elimina congestiile ce apar la programarea funcționării sau la funcționarea în timp real a SEN.”

6. Alineatul (1) al articolului 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(1) Strategia energetică națională definește obiectivele sectorului energiei electrice pe termen mediu și lung și modalitățile optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale. Strategia energetică se elaborează de către ministerul de resort și se aprobă de către Guvern, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a mediului de afaceri.”

7. După alineatul (3) al articolului 4, se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

“(4) Măsurile de sprijin de natura ajutorului de stat propuse pentru asigurarea aplicării politicii și strategiei Guvernului în sectorul energiei electrice, precum și cele prevăzute de prezenta lege vor fi aprobate și acordate numai în condițiile legii.”

8. La articolul 6, literele c) și k) se abrogă.

9. La articolul 6, după litera o) se introduc patru noi litere, lit. p), q), r) și s) cu următorul cuprins:

“p) asigură monitorizarea respectării angajamentelor asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană pentru sectorul energiei.”

q) definește infrastructura critică a SEN;

r) monitorizează îndeplinirea pentru conformare a instalațiilor din sectorul energetic care au obținut perioada de tranziție în urma negocierilor cu Uniunea Europeană, la normele prevăzute în legislația de mediu;

s) propune Guvernului, împreună cu alte autorități ale statului cu competențe în domeniu, măsuri în legătură cu realizarea stocurilor de siguranță ale sistemului electroenergetic național în ceea ce privește combustibilii pentru perioada sezonului rece, și volumul de apă din lacurile de acumulare.”

10. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.7. - (1) Autoritatea competenta in sectorul energiei electrice este Autoritatea Nationala de Reglementare in domeniul Energiei - ANRE, institutie publica autonoma de interes national, cu personalitate juridica, aflata in coordonarea primului- ministru, care isi desfasoara activitatea in baza regulamentului propriu de organizare si functionare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.”

(2) Finantarea cheltuielilor curente si de capital ale ANRE se asigura integral din venituri proprii.”

11. Articolul 8 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.8. - (1) Veniturile proprii ale ANRE provin din : tarife percepute pentru acordarea de licente, autorizatii si atestari, precum si din contributiile ale operatorilor economici din sector sau ale organismelor internationale.

(2) Nivelul tarifelor si cel al contributiilor prevazute la alin. (1) se stabilesc de ANRE pe o perioadă de minimum 4 ani fiind actualizate anual cu indicele de inflație, in conditiile legii, si sunt date publicitatii.”

12. Alineatul (3) al articolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(3) Cei trei reglementatori din comitetul de reglementare, prevazuti la alin.(2), sunt numiți de primul-ministru pe o perioadă de cinci ani, la propunerea ministrului de resort.”

13. La articolul 11, alineatul (2), literele d), e) și s) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“d) stabileste tarifele/prețurile aplicabile clientilor captivi si criteriile sau regulile pentru stabilirea tarifelor aplicate de furnizorii de ultima optiune si de furnizorii impliciti;

e) aprobă prețurile și tarifele practicate între operatorii economici din cadrul sectorului energiei electrice pe piața reglementată de energie electrică, tarifele pentru serviciile de sistem, de transport și de distribuție a energiei electrice, prețurile și tarifele practicate pentru activitățile și serviciile aferente producerii energiei termice în cogenerare destinate consumului urban;

s) publică rapoarte anuale asupra activității proprii desfășurate și asupra dezvoltării și funcționării pieței de energie electrică ca urmare a monitorizării acesteia.”

14. La articolul 11 alineatul (2), după litera s) se introduc cinci noi litere, lit. ș), t), u), v), cu următorul cuprins:

„ș) organizează, monitorizează și controlează procedurile prevăzute la art. 23¹;

t) colaboreaza cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pietei regionale, inclusiv privind schimburile transfrontaliere de energie electrica si regulile privind

gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune prin care sistemul este interconectat;

u) pune la dispoziția solicitanților, operatori economici, date despre funcționarea sistemului energetic național, în condițiile legii;

v) monitorizează piața de energie electrică în vederea evaluării nivelului de eficiență, transparența și concurența acesteia pe baza de reglementări proprii și prezintă rapoarte trimestriale primului-ministru privind problemele și soluțiile aplicate;

x) elaborează și aprobă regulamentul de desemnare a furnizorului de ultima opțiune.”

15. După alineatul (2) al articolului 11, se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Activitatea de monitorizare realizată de ANRE se referă în principal la:

a) regulile de management și alocare a capacității de interconexiune, în cooperare cu autoritățile de reglementare din statele cu care SEN este interconectat;

b) managementul congestiilor în SEN;

c) durata de realizare a conectărilor la rețeaua de transport și distribuție de către operatorul implicat și durata de reconectare după reparații;

d) publicarea de către operatorul de transport și de sistem și de către operatorul de distribuție a informațiilor adecvate privind capacitățile de interconexiune, utilizarea rețelei și capacitatea alocată, ținând cont de necesitatea de a păstra confidențialitatea informațiilor comerciale specifice;

e) separarea efectivă a situațiilor contabile, conform art. 17 alin. (2) lit. b), pentru a asigura eliminarea subvențiilor încrucișate între activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei electrice;

f) termenii, condițiile și tarifele pentru conectarea unor noi producători de energie electrică, pentru a garanta că acestea sunt obiective, transparente, și nediscriminatorii, în special având în vedere costurile și beneficiile diverselor tehnologii privind sursele regenerabile de energie, producția distribuită și producerea energiei termice în cogenerare;

g) modalitățile în care operatorul de transport și de sistem și operatorul de distribuție își îndeplinesc obligațiile prevăzute în prezenta lege;

h) nivelul de transparență și de concurență privind funcționarea pieței de energie electrică.”

16. Alineatul (2) al articolului 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Producerea, transportul, serviciul de sistem, distribuția și furnizarea energiei electrice, precum și activitățile de administrare a piețelor centralizate de energie electrică se desfășoară pe baza de licențe acordate în condițiile prezentei legi.”

17. Alineatele (4) si (5) ale articolului 14 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(4) Nu pot fi autorizati solicitantii aflati in procedura reorganizarii judiciare sau a falimentului si nici cei care au fost sancționați de autoritatea competentă prin retragerea de autorizatii sau licențe intr-o perioada de 5 ani anteriori datei de înregistrare a cererii.

(5) Procedura de acordare a autorizatiilor/licentelor, termenele, si conditiile de acordare, constand in: criterii, limite de putere, atestari, avize, garantii si altele asemenea, differentiate pe categorii de capacitati si activitati supuse autorizarii, se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competenta si aprobat prin hotarare a Guvernului.”.

18. După alineatul (6) al articolului 14 se introduce un nou alineat, alin.(7), cu următorul cuprins:

„(7) Pentru producția distribuită și/sau micii producători de energie electrică, criteriile de autorizare vor avea în vedere dimensiunile limitate ale capacităților de producere și impactul asupra funcționării rețelelor electrice de distribuție”.

19. Articolul 15 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.15. - Autoritatea competenta acorda următoarele tipuri de documente:

1. Autorizatii de infiintare pentru:

a) realizarea de noi capacitati energetice de producere a energiei electrice și a energiei termice în cogenerare sau retehnologizarea celor existente;

b) realizarea și/sau retehnologizarea de linii si statii de transport al energiei electrice;

c) realizarea și/sau retehnologizarea de linii si statii de distributie a energiei electrice cu tensiune nominala de 110 kV.

2. Licente pentru:

a)exploatarea comerciala a capacitatilor de producere a energiei electrice sau a energiei termice in cogenerare;

b) prestarea serviciului de transport al energiei electrice;

c) prestarea serviciului de sistem;

d) prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

e) activitati de administrare a piețelor centralizate;

f) activitatea de furnizare a energiei electrice.”

20. După articolul 17 se introduce un nou articol, art. 17¹, cu următorul cuprins:

“Obligațiile de serviciu public

Art. 17¹. - (1) Titularii de autorizatii si licente au obligatia de a-si desfasura activitatile cu respectarea obligatiilor de serviciu public referitoare la siguranta, calitate, continuitatea aprovizionarii, eficienta energetica, precum si a normelor de securitate și sănătate a muncii și de protectie a mediului.

(2) Obligatiile de serviciu public se stabilesc de autoritatea competentă, pentru fiecare activitate din sectorul energiei electrice prin licente sau autorizații și prin reglementari specifice.”

21. După alineatul (3) al articolului 20, se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

“(4) Bunurile aflate în proprietatea privată a unui operator economic care nu mai poate desfășura activități cu caracter de serviciu public, pot fi expropriate pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii.”

22. Alineatul (2) al articolului 23 se abrogă.

23. După articolul 23 se introduce o nouă secțiune, Secțiunea a-3-a “Proceduri pentru noi capacități energetice de producție”, cuprinzând articolul 23¹ cu următorul cuprins:

“Secțiunea a-3-a

Proceduri pentru noi capacități energetice de producție

Procedura de licitație și alte proceduri

Art.23¹. - (1) În cazul în care, în urma procedurii de autorizare, capacitatea de producție care se construiește sau măsurile luate pe linia managementului eficienței energetice/ cererii nu sunt suficiente pentru a garanta siguranța alimentării clienților, autoritatea competentă poate iniția o procedură de licitație sau orice altă procedură pentru atribuirea unui contract, în condiții de transparență și nediscriminare, pe baza criteriilor publicate, prin care să invite noi operatorii economici sau titularii de licența de producere preexistenți să ofereze pentru realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice.

(2) În condițiile alin. (1) și în scopul asigurării protecției mediului și al promovării noilor tehnologii, autoritatea competentă poate iniția o procedură privind realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice.

(3) Ofertantului declarat câștigător i se va acorda autorizație de înființare și licențe, potrivit dispozițiilor Secțiunii 1.

(4) Procedura de desfășurare a licitației pentru noi capacități de producție se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității competente.”

24. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.25. - (1) Participanții la piața de energie electrică trebuie să respecte regulile de funcționare a acestora stabilite de către autoritatea competentă și să efectueze plățile pentru energia electrică și serviciile de care beneficiază, rezultate din tranzacțiile efectuate în conformitate cu aceste reguli.

(2) Participanții la piața de energie electrică și structurile operationale asociate sunt: producătorul, operatorul de transport și sistem, operatorul pieței centralizate de energie electrică, operatorul de distribuție, furnizorul, clientul eligibil și clientul captiv.”

25. Articolul 27 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.27. - (1) Piața concurențială de energie electrică funcționează pe baza reglementărilor emise de autoritatea competentă.

(2) În piața concurențială tranzacțiile cu energie electrică se fac angro sau cu amanuntul.

(3) Pe piața concurențială cu amănuntul furnizorii vând energie electrică clienților eligibili prin contracte bilaterale la prețuri negociate sau prin oferte tip.”

26. Articolul 28 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.28. - (1) Deținătorul de licență și clientul au acces reglementat la rețelele electrice de interes public. Accesul la rețelele electrice de interes public reprezintă un serviciu obligatoriu, în condiții reglementate, pe care trebuie să-l îndeplinească operatorul de transport și de sistem, precum și operatorul de distribuție.

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) situațiile în care:

a) accesul la rețea poate cauza deteriorarea siguranței SEN sau a alimentării altor clienți;

b) soluția de racordare a unui nou client stabilită de operatorul de distribuție sau de operatorul de transport este neeconomică din punct de vedere al funcționării pe termen lung a rețelei;

(3) Disputele privind refuzul accesului la rețea, apărute ca urmare a aplicării alin.(2), se soluționează de autoritatea competentă.

(4) Realizarea de linii electrice directe și accesul la acestea se reglementează de autoritatea competentă în mod distinct.

(5) Tariful pentru accesul la rețeaua electrică de interes public este reglementat.”

27. La articolul 30, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

“b) să ofere public și nediscriminatoriu întreaga putere electrică disponibilă, energia electrică și serviciile tehnologice de sistem.”

28. La articolul 31, după litera d) se introduce o nouă literă, lit. e), cu următorul cuprins:

“e) să comercializeze energia termică produsă în cogenerare.”

29. Articolul 36 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Operatorul pieței centralizate de energie electrică

Art.36. - (1) Operatorul pieței centralizate de energie electrică este persoană juridică titulară de licență care asigură organizarea și administrarea unei piețe centralizate de energie electrică, conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.

(2) Operatorului pieței centralizate de energie electrică nu îi este permisă divulgarea informațiilor legate de tranzacții de energie electrică pe care le deține, obținute pe parcursul activității sale, altfel decât în condițiile legii.

(3) Participanții la piața de energie electrică au obligația să furnizeze operatorului pieței centralizate de energie electrică toate informațiile necesare

desfășurării în condiții transparente a activității, în conformitate cu reglementările în vigoare emise de autoritatea competentă.

(4) Prețurile stabilite pe piețele centralizate de energie electrică se fac publice zilnic, prin grija operatorului pieței respective.”

30. Articolul 41 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art.41. - (1) Furnizarea energiei electrice este activitatea prin care persoana juridică titulară de licență comercializează energie clienților. Pentru furnizarea energiei electrice se încheie un contract în conformitate cu regulamentul de furnizare a energiei electrice.

(2) Energia electrică furnizată clientului se facturează de către furnizor pe baza valorilor înregistrate de grupurile de măsurare.

(3) Este interzis consumul de energie electrică fără încheierea contractului de furnizare.”

31. După articolul 41 se introduc două noi articole, art. 41¹ și 41² cu următorul cuprins:

“Obligația furnizorului implicit privind contractele de furnizare

Art. 41¹. (1) Furnizorul implicit este obligat să încheie contracte de furnizare cu clientii captivi situați în zona delimitată de licență.

(2) Pentru protejarea clienților casnici precum și a clienților mici cu un consum mediu anual de energie electrică mai mic de 1 GWh, autoritatea competentă poate desemna ca furnizor implicit titularul de licență de distribuție, deținător de contract de concesiune exclusivă, care este obligat să-și înființeze o societate distinctă de distribuție prin care să asigure furnizarea energiei electrice acestor categorii de clienți.

Desemnarea și obligațiile furnizorului de ultimă opțiune

Art.41². - (1) Autoritatea competentă va desemna furnizori de ultima opțiune, odată cu deschiderea totală a pieței de energie electrică.

(2) Desemnarea furnizorilor de ultima opțiune se face pe principii concurențiale, în baza unui regulament emis de autoritatea competentă.

(3) Furnizorul de ultima opțiune are în principal obligația de a deservi:

a) orice client al cărui furnizor nu-si mai poate exercita în totalitate obligațiile prevăzute în licența și/sau contracte;

b) orice client care nu poate beneficia de furnizarea energiei electrice din partea unui furnizor concurențial, din alte motive decât neplata energiei electrice.

(4) Trecerea unui client la furnizorul de ultima opțiune se face conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.”

32. Alineatul (4) al articolului 42 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Furnizorul implicit și cel de ultimă opțiune sunt îndreptățiți să rezilieze contractul numai în caz de consum fraudulos, neplata repetată a facturilor sau în alte situații prevăzute de lege.”

33. Alineatul (2) al articolului 43 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Clientul, persoană juridică ce deține o rețea electrică de distribuție proprie prin care se alimentează cel puțin un subconsumator, este obligat să asigure accesul reglementat la rețea. În acest scop clientul poate încheia contract de servicii energetice cu subconsumatorul, conform contractului-cadru stabilit de autoritatea competentă. Subconsumatorul va plăti energia furnizată de către client conform metodologiei stabilite de autoritatea competentă.”

34. Articolul 47 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Obligațiile clientului

Art.47. - (1) Clientul este obligat să plătească contravaloarea energiei electrice consumate în conformitate cu reglementările în vigoare.

(2) Nerespectarea de către client a contractului de furnizare a energiei electrice poate atrage suportarea următoarelor consecințe, după caz:

- a) penalizări;
- b) sistarea temporară a furnizării energiei electrice;
- c) deconectarea de la rețeaua electrică;
- d) rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice.

(3) În cazul consumului fraudulos, clientul va fi deconectat de la rețeaua electrică, fiind obligat, totodată, la plata contravalorii energiei electrice consumate și a costurilor aferente deconectării, evaluate conform normelor tehnice în vigoare.

(4) Clientul cu o putere instalată de cel puțin 1000 kVA este obligat să prezinte prognoze orare de consum furnizorului cu care are relații contractuale conform reglementărilor emise de autoritatea competentă.”

35. După articolul 48 se introduc două noi articole, art. 48¹ și 48², cu următorul cuprins:

“Dreptul clienților captivi de alegere a tarifelor

Art.48¹. - Clienții captivi au dreptul să opteze, până la deschiderea totală a pieței de energie electrică, pentru oricare dintre tarifele reglementate corespunzătoare categoriei din care fac parte, în condițiile stabilite de autoritatea competentă.

Protecția clienților vulnerabili

Art.48². - (1) Categoriile de clienți considerați vulnerabili pot primi compensații de la bugetul de stat/bugetele locale care să le permită plata consumului minim necesar;

(2) Categoriile de clienți vulnerabili, quantumul consumului minim al acestora și modul în care aceștia sunt protejați sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului.”

36. Alineatul (3) al articolului 49 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru a facilita schimbarea furnizorului și creșterea concurenței pe piața cu amănuntul, operatorul de rețea electrică este obligat să permită clienților finali să instaleze, la cererea și pe cheltuiala proprie a acestora, grupuri de măsurare care să permită decontarea energiei electrice conform reglementărilor în vigoare.”.

37. Titlul Capitolului V se modifică și va avea următorul cuprins:

“Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și în cogenerare de înaltă eficiență.”

38. După articolul 50 se introduc douăsprezece noi articole, art. 50¹-50¹², cu următorul cuprins:

“Stabilirea ponderii energiei electrice produse din surse regenerabile

Art.50¹. - Ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în consumul național brut de energie electrică se stabilește prin hotărâre a Guvernului la propunerea ministerului de resort.

Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art.50². - Certificarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie se atesta prin intermediul garanțiilor de origine emise de către autoritatea competentă.

Reguli de funcționare și comercializare a energiei electrice produse din surse regenerabile

Art.50³. - Autoritatea competentă stabilește regulile de funcționare a pieței de energie electrică, preluarea cu prioritate și comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, în măsura în care nu este deteriorat nivelul de siguranță a SEN.

Modalități de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile

Art.50⁴. - Modalitățile de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie au în vedere următoarele:

- a) contribuția la atingerea țintei naționale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie ;
- b) compatibilitatea cu principiile concurențiale de piață;
- c) caracteristicile diferitelor surse regenerabile de energie și tehnologiile de producere a energiei electrice;
- d) promovarea utilizării surselor regenerabile de energie în cel mai eficient mod.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile

Art.50⁵. - (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie se aplică scheme de sprijin.

(2) Sursele eligibile care beneficiază de scheme de sprijin se stabilesc prin hotărâre a Guvernului la propunerea ministerului de resort.

Tehnologii de cogenerare

Art.50⁶. - In conditiile prezentei legi, se definesc urmatoarele tehnologii de cogenerare:

- a) cu ciclu combinat cu turbine cu gaze - cazane recuperatoare si turbine cu abur;
- b) cu turbina cu abur cu contrapresiune;
- c) cu turbina cu abur cu condensatie si prize reglabile;
- d) cu turbine cu gaze si cazane recuperatoare;
- e) cu motoare cu ardere interna;
- f) cu microturbine;
- g) cu motoare Stirling;
- h) cu celule de combustie;
- i) cu motoare termice;
- j) cu cicluri organice Rankine;
- k) cu orice alta instalatie sau combinatie de instalatii prin care produce simultan energie termica si electrica.

Garantiile de origine

Art.50⁷. - Certificarea energiei electrice produse in cogenerare de inalta eficienta se atesta prin intermediul garantiilor de origine emise de catre autoritatea competenta.

Comercializarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Art.50⁸. - Autoritatea competenta prevede, prin reguli de functionare a pietei de energie electrica, preluarea cu prioritate si comercializarea energiei electrice produse in instalatii de cogenerare de inalta eficienta, in masura in care nu este deteriorat nivelul de siguranta a SEN.

Cogenerarea de inalta eficienta

Art.50⁹. - In scopul promovarii producerii energiei electrice in cogenerare, se defineste cogenerarea de inalta eficienta ca fiind procesul care indeplineste unul dintre urmatoarele criterii:

- a) realizarea de economie de energie primara la producerea energiei electrice in cogenerare de cel putin 10% fata de valorile de referinta stabilite prin reglementari specifice pentru producerea separata a energiei electrice si termice-in centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate de cel puțin 1MW;
- b) realizarea de economie de energie primara la producerea energiei electrice in cogenerare fata de producerea separata a energiei electrice si termice- in centrale electrice de cogenerare cu puteri instalate sub 1MW.

Modalitati de promovare a energiei electrice produse in cogenerarea de inalta eficienta

Art.50¹⁰. - Modalitatile de promovare a energiei electrice produse in cogenerarea de inalta eficienta au in vedere urmatoarele:

- a) asigurarea accesului concurential al energiei electrice produse in cogenerare, in conditiile acoperirii tuturor costurilor aferente cogenerarii de inalta eficienta;

b) caracteristicile diferitelor tehnologii de producere a energiei electrice din cogenerare;

c) promovarea utilizării eficiente a combustibililor;

d) asigurarea protecției mediului prin reducerea emisiilor poluante fata de producerea separata a energiei electrice si termice.

Scheme de sprijin pentru promovarea producerii energiei electrice in cogenerarea de inalta eficienta

Art.50¹¹. - (1) Pentru promovarea producerii energiei electrice in cogenerarea de inalta eficienta se aplică scheme de sprijin.

(2) Schemele de sprijin se stabilesc prin hotărâre a Guvernului la propunerea ministerului de resort.

Reguli de calificare și comercializare

Art.50¹². - Pentru asigurarea accesului pe piata a energiei electrice produse in instalatiile de cogenerare existente se aplica reguli de calificare si comercializare pentru urmatoorii trei ani, stabilite de autoritatea competenta.”

39. Articolele 51 și 52 se abrogă.

40. Articolul 53 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.53. Pe piata energiei electrice se aplica urmatoarele preturi si tarife:

- a) preturi rezultate din mecanismele concurentiale ale pietei de energie electrică;
- b) tarife reglementate pentru serviciile de transport, de sistem si de distributie a energiei electrice, considerate activitati cu caracter de monopol natural;
- c) tarife/prețuri reglementate pentru furnizarea de energie electrica la clientii captivi;
- d) preturi/tarife practicate de furnizorul de ultimă opțiune si de furnizorul implicit, dupa deschiderea totala a pietei de energie electrica;
- e) tarife reglementate pentru achizitia serviciilor tehnologice de sistem, pana la crearea unei piete concurentiale de servicii tehnologice de sistem;
- f) tarife reglementate de racordare la retea;
- g) tarife reglementate practicate de operatorii pietelor centralizate;
- h) prețuri reglementate pentru activitatea de producere a energiei electrice si a energiei termice produsa in cogenerare, pana la deschiderea totala a pietei de energie electrică;
- i) preturi pentru energia termica destinata consumului urban, produsa in instalatiile de cogenerare pentru care se aplica scheme de sprijin.”

41. Articolele 54 și 55 se abrogă.

42. Alineatul (2) al articolului 56 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Metodologiile de reglementare a preturilor si tarifelor se aproba de catre autoritatea competenta, dupa informarea si consultarea tuturor partilor interesate.”

43. La articolul 57, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

“b) modul de alocare a activelor, pasivelor, cheltuielilor si veniturilor conform reglementarilor emise de autoritatea competenta”.

44. După articolul 57 se introduce un nou articol, art. 57¹, cu următorul cuprins:

“Stabilirea costurilor și veniturilor reglementate

Art.57¹. - (1) În scopul controlului tarifelor la clientii captivi autoritatea competentă aproba costurile/veniturile reglementate pentru cumpararea/vanzarea energiei electrice destinate acestor clienti;

(2) Depasirea costurilor reglementate pentru cumpararea/vanzarea energiei electrice destinate clientilor captivi, și a costurilor reglementate pentru serviciile de transport și distribuție, se poate face cu aprobarea autorității competente.”

45. Alineatul (4) al articolului 58 se abrogă.

46. Alineatele (5) și (6) ale articolului 58 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(5) Principiile care stau la baza stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate pentru energia electrică și termică au în vedere următoarele:

a) prețurile/tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, bazate pe criterii obiective și determinate într-o manieră transparentă, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de autoritatea competentă.

b) tarifele pentru clientii captivi de energie electrica sunt reglementate de autoritatea competenta.

c) prețurile/tarifele energiei electrice trebuie să acopere costurile justificate economic.

d) în afară de costurile prevăzute la lit.c) prețurile/tarifele trebuie să acopere costurile nerecuperabile generate de tranziția la piața concurențială.

e) prețurile/tarifele trebuie să asigure o rată rezonabilă a rentabilității capitalului investit, stabilita conform reglementarilor emise de autoritatea competenta.

f) clientii captivi cu putere instalata de cel puțin 1000 kVA să plătească transe de penalitati pentru abaterile de consum fata de prognoza transmisa furnizorului; transele de penalitati precum si marjele de abateri se stabilesc de autoritatea competenta.

g) tarifele și prețurile reglementate pentru clientii captivi trebuie sa fie diferite pe categorii de clienti, permitand acestora alegerea tipului de pret/tarif care le este mai favorabil, dintre cele practicate de furnizor, în condițiile stabilite de autoritatea competentă.”

(6) Este interzisă subvenția încrucișată între activitățile reglementate, cât și între activitățile reglementate și cele nereglementate ale unei societăți.

47. După articolul 58 se introduc două noi articole, art.58¹ și art.58², cu următorul cuprins:

“Limitarea prețurilor/tarifelor

Art.58¹. - Autoritatea competenta poate limita prețurile/ tarifele prin fixarea unei limite superioare fie a prețului/tarifului în sine sau prin limitarea venitului din

activitatea reglementată în scopul evitării creșterii necontrolate a preturilor la clienți.

Recuperarea costurilor

Art.58 ² (1) În cazul în care este impusă respectarea unor condiții suplimentare referitoare la siguranța în furnizare, protecția mediului, inclusiv dezafectarea unităților nucleare sau eficiența energetică, participanții la piața de energie electrică au dreptul de a-și recupera costurile rezultate din aplicarea acestor condiții.

(2) Recuperarea acestor costuri se va face conform reglementărilor emise de autoritatea competentă. “

48. La articolul 63, alineatul (1), literele a) și n) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“a) încălcarea reglementărilor tehnice și comerciale stabilite de către autoritatea competentă, desfășurarea activității fără obținerea autorizației, a licenței sau a oricărui document care este cerut potrivit prezentei legi, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor și autorizațiilor.

n) divulgarea de date cu caracter confidențial privind operațiunile comerciale de către operatorul de transport și de sistem sau de operatorul pieței centralizate de energie electrică, altfel decât în condițiile legii.”

49. La articolul 63 alineatul.(1), literele e) și q) se abrogă.

50. Alineatul (2) al articolului 63 se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Contravențiile prevăzute la alin.(1) lit. a), c), d), f), h), i), j), k), l), m), o), p), r), s), ș) se sancționează cu amenda de la 100 lei (RON) la 1.000 lei (RON), în cazul persoanelor fizice, și cu amenda de la 25.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON) în cazul persoanelor juridice. “

51. După alineatul (2) al articolului 63 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

“(2¹) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. b), g) și n), se sancționează cu amenda de la 100 lei (RON) la 1.000 (RON) lei, în cazul persoanelor fizice, și cu amenda de la 20.000 lei (RON) la 100.000 lei (RON), în cazul persoanelor juridice. “

52. Alineatele (3) și (4) ale articolului 63 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către:

a) reprezentanții împuterniciți ai autorității competente, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c), d), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), r) și ș);

b) reprezentanții împuterniciți ai consiliilor locale, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. p) și s).

(4) Constatarea contravențiilor prevăzute la alin. (1) lit. g), p) și s) se poate face, în afara persoanelor prevăzute la alin.(3), și de către reprezentanții

imputerniciti ai titularilor de licență, acestora revenindu-le obligația sesizării organelor în drept să aplice sancțiunile, conform prevederilor prezentei legii.

53. După articolul 65 se introduce un nou articol, art.65¹, cu următorul cuprins:

“Aplicarea sancțiunii contravenționale

Art.65¹ - (1) Aplicarea sancțiunii contravenționale se face prin proces – verbal de constatare și sancționare, în urma unei acțiuni de control, întocmit de reprezentantul împuternicit al autorității care a dispus acțiunea de control.”

54. În textul legii, noțiunea „consumator” se înlocuiește cu noțiunea „client final”

Prezenta lege transpune art. 2 pct. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 21, 23, art. 6 paragraful 3, art. 7 paragrafele 1 și 2, art. 7 paragraful 5 teza I și art. 23 paragraful 1 din Directiva 2003/54/CE privind regulile comune pentru piața internă de energie, care abrogă Directiva 96/92/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 176/37 din 15 iulie 2003, și prevederile art. 4 paragraful 3 din Directiva 2004/8/CE privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de căldură utilă pe piața internă de energie, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 52/50 din 21 februarie 2004.

Art.II. – Legea energiei electrice nr.318/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.511 din 16 iulie 2003, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare.